

1. ਬੰਬ ਕੇਸ

ਇਕਾਂਗੀਕਾਰ - ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ

... ਥਾਣੇਦਾਰ ਦਾ ਪਾਤਰ-ਚਿਤਰਨ ...

1. **ਜਾਣ-ਪਛਾਣ** - ਥਾਣੇਦਾਰ 'ਬੰਬ ਕੇਸ' ਇਕਾਂਗੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਪਾਤਰ ਹੈ। ਇਕਾਂਗੀਕਾਰ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਬੇਸਮਝੀ ਭਰੇ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਇਕਾਂਗੀ ਵਿੱਚ ਹਾਸ-ਰਸ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਰੋਅਬ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸਿਪਾਹੀ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਗਸ਼ਤ ਕਰਨ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਵਜ਼ੀਰੇ ਨੂੰ ਬੰਬ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।
2. **ਬੇਸਮਝ ਅਫ਼ਸਰ** - ਥਾਣੇਦਾਰ ਟਾਂਗੇ ਦੇ ਬੰਬ ਨੂੰ ਕੈਮੀਕਲ ਬੰਬ ਸਮਝਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਇੱਕ ਬੇਸਮਝ ਅਫ਼ਸਰ ਹੈ ਜੋ ਟਾਂਗੇ ਦੇ ਬੰਬ ਅਤੇ ਕੈਮੀਕਲ ਬੰਬ ਦੇ ਫ਼ਰਕ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ। ਉਹ ਵਜ਼ੀਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਬੰਬ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਬੇਸਮਝੀ ਵਾਲੀ ਤਫ਼ਤੀਸ਼ ਇਕਾਂਗੀ ਵਿੱਚ ਹਾਸ-ਰਸ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।
3. **ਸਖਤ ਸੁਭਾ ਵਾਲਾ** - ਥਾਣੇਦਾਰ ਸਖਤ ਸੁਭਾ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਿਪਾਹੀ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤ ਤਾੜਨਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਆਪਣਾ ਰੋਅਬ ਸਿਪਾਹੀ ਅਤੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚਲੇ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਸਭ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।
4. **ਰੋਅਬ ਪਾਉਣ ਵਾਲਾ** - ਉਹ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਨਵਾਂ-ਨਵਾਂ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਸਿਪਾਹੀ ਉੱਪਰ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਸਖਤ ਸੁਭਾਅ ਦਾ ਰੋਅਬ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਉਹ ਸਿਪਾਹੀ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਗਸ਼ਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਿਪਾਹੀ ਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਬੜੇ ਸਖਤ ਸੁਭਾਅ ਅਤੇ ਬੇ-ਤਰਸ ਸੁਭਾ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ।
5. **ਖੁਸ਼ਾਮਦ ਪਸੰਦ** - ਸਿਪਾਹੀ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ਾਮਦ ਲੈਣ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੁੱਟਣ-ਮਾਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਦੱਸਦਾ। ਗਸ਼ਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸਿਪਾਹੀ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਤਰੀਫ਼ ਬਾਰੇ ਸੁਣ ਕੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਪਰ ਰੋਹਬ ਪਾਉਣ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਤੇ ਬਦਮਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਟਣ ਮਾਰਨ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ।
6. **ਵਿਅੰਗਮਈ ਪਾਤਰ** - ਥਾਣੇਦਾਰ ਸੇਖੀਆਂ ਮਾਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਉਹ ਟਾਂਗੇ ਦੇ ਬੰਬਾਂ ਨੂੰ ਕੈਮੀਕਲ ਬੰਬ ਸਮਝ ਕੇ ਵਜ਼ੀਰੇ ਨੂੰ ਬੇਸਮਝੀ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਸਬੰਧੀ ਮਾਰੀਆਂ ਸੇਖੀਆਂ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਅੰਗਮਈ ਪਾਤਰ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।

... ਸਿਪਾਹੀ ਪਾਤਰ-ਚਿਤਰਨ ...

1. **ਜਾਣ-ਪਛਾਣ** - ਸਿਪਾਹੀ 'ਬੰਬ ਕੇਸ' ਇਕਾਂਗੀ ਦਾ ਇੱਕ ਪਾਤਰ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਨਾਂ ਲੱਖਾ ਸਿੰਘ ਹੈ। ਉਹ ਥਾਣੇਦਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਉਹ ਥਾਣੇ ਵਿੱਚ ਥਾਣੇਦਾਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਤੈਨਾਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਗਸ਼ਤ ਸਮੇਂ ਉਹ ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੂੰ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ।
2. **ਝੂਠੀ ਤਰੀਫ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ** - ਸਿਪਾਹੀ ਬੜਾ ਖੁਸ਼ਾਮਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਅਫ਼ਸਰ ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉਸ ਦੀ ਝੂਠੀ ਤਰੀਫ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੂੰ ਘਟੀਆ ਤੇ ਅਯੋਗ ਦੱਸਦਾ ਹੈ।

- 3. ਸੇਖੀਆਂ ਮਾਰਨ ਵਾਲਾ** - ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਨਵੇਂ ਥਾਵੇਂਦਾਰ ਦੇ ਸਖਤ ਸੁਭਾ ਅਤੇ ਕੁੱਟਣ ਦੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਦੀ ਬਿਨਾ ਕੁਝ ਜਾਣੇ ਹੀ ਤਰੀਫ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਵਡਿਆਈ ਲਈ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਗ਼ਲਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਥਾਵੇਂਦਾਰ ਨੂੰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।
- 4. ਸਧਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ** - ਉਹ ਸਧਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ, ਪਰ ਜ਼ਿੰਮੀਦਾਰਾਂ ਦਾ ਪੱਖੀ ਹੈ। ਉਹ ਥਾਵੇਂਦਾਰ ਨੂੰ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਡਾਕੂ ਦੱਸਦਾ ਹੋਇਆ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੀਦਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੀਨਾਂ ਦੱਬਣ ਕੇ ਬੈਠਣ ਵਾਲੇ ਆਖਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਵਾਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਜ਼ਿੰਮੀਦਾਰਾਂ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਉੱਪਰ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲੈਣ।
- 5. ਚਲਾਕ** - ਉਹ ਇੱਕ ਚਲਾਕ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਵੀਰਾਂਵਾਲੀ ਨੂੰ ਬੜੀ ਚਲਾਕੀ ਤੇ ਮਕਾਰੀ ਨਾਲ਼ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਕੋਠੜੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਰੋਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਦੇਣਗੇ।
- 6. ਬਸਮਝ** - ਉਹ ਚਲਾਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ਼ ਬੇਸਮਝ ਵੀ ਹੈ। ਉਹ ਅਨਜਾਣ ਥਾਵੇਂਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਸੋਚੇ ਸਮਝੇ ਵਜ਼ੀਰੇ ਨੂੰ ਬੰਬ ਕੇਸ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਭਾਈਵਾਲ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਇਸ ਬੇਸਮਝੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਥਾਵੇਂਦਾਰ ਦੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਖੁਸ਼ਾਮਦ ਹੈ।
- 7. ਹਾਸ-ਰਸ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ** - ਉਸ ਦੀ ਚਲਾਕੀ, ਵਿਅੰਗ, ਥਾਵੇਂਦਾਰ ਦੀ ਕੀਤੀ ਖੁਸ਼ਾਮਦ ਅਤੇ ਬੇਸਮਝੀ ਇਕਾਂਗੀ ਵਿੱਚ ਹਾਸ-ਰਸ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।
- 8. ਵਿਅੰਗਮਈ ਪਾਤਰ** - ਉਸ ਦਾ ਟਾਂਗੇ ਦੇ ਬੰਬਾਂ ਨੂੰ ਕੈਮੀਕਲ ਬੰਬ ਸਮਝਣਾ ਅਤੇ ਬਿਨਾ ਸਮਝੇ ਥਾਵੇਂਦਾਰ ਦੀ ਤਰੀਫ਼ ਕਰਨਾ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਅੰਗਮਈ ਪਾਤਰ ਬਣਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

... ਵੀਰਾਂ ਵਾਲੀ ਦਾ ਪਾਤਰ-ਚਿਤਰਨ ...

- 1. ਜਾਣ-ਪਛਾਣ** - ਵੀਰਾਂ ਵਾਲੀ ਬੰਬ ਕੇਸ ਇਕਾਂਗੀ ਦੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਾਤਰ ਹੈ। ਉਹ ਇੱਕ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਅਤੇ ਦੁਖੀ ਇਸਤਰੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਧੀ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਇੱਕ ਪੁੱਤਰ ਵਜ਼ੀਰਾ ਇਕਾਂਗੀ ਦਾ ਇੱਕ ਪਾਤਰ ਹੈ। ਦੀਪੇ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਹੈ। ਇਕਾਂਗੀਕਾਰ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਇੱਕ ਮਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਫ਼ਲ ਪਾਤਰ ਸਿਰਜਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਰਾਂਗਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਉੱਪਰ ਸੁੰਦਰ ਵੇਲ- ਬੂਟੇ ਪਾ ਲੈਂਦੀ ਹੈ।
- 2. ਪੁੱਤਰ ਪਿਆਰ ਨਾਲ਼ ਭਰਪੂਰ** - ਉਹ ਪੁੱਤਰ ਪਿਆਰ ਨਾਲ਼ ਭਰਪੂਰ ਔਰਤ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਲੜਦੇ ਝਗੜਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਪਰਵਾਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਪਰ ਉਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮਾਪੇ ਕੁਮਾਪੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਜਦੋਂ ਥਾਵੇਂਦਾਰ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਪੁੱਤਰ ਪਿਆਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਛਡਾਉਣ ਲਈ ਤਰਲੇ-ਮੱਛੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
- 3. ਧੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦਾ ਫ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ** - ਉਹ ਧੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦਾ ਫ਼ਿਕਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦਾ ਬਹੁਤ ਫ਼ਿਕਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, “ਹੇ ਰੱਬਾ! ਹੁਣ ਇਹ ਸਿਆਣੀ ਹੋ ਗਈ ਏ, ਕੋਈ ਮੁੰਡਾ ਲੱਭੇ, ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਵੀ ਤ੍ਰੇਪਾ ਭਰਾਂ।”
- 4. ਧੀ ਨਾਲ਼ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ** - ਉਹ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਧੀ ਨਾਲ਼ ਵਿਤਕਰਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਦੀਪੇ ਤੋਂ ਗੁੜ ਦੀ ਡਲੀ ਲੈ ਲੈਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਲੁਕਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਲਈ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਮਾਂ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਵਤੀਰੇ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਦੀਪੇ ਨੂੰ ਗੁੱਸਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ।

5. ਨਿੱਡਰ ਤੇ ਹੌਂਸਲੇ ਵਾਲੀ - ਉਹ ਹੌਂਸਲੇ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਨਿੱਡਰ ਔਰਤ ਹੈ। ਉਹ ਖੂਹ ਵਿੱਚ ਵੜ ਕੇ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਕੱਢਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਖੂਹ ਵਿੱਚ ਮੇਮਣਾ ਡਿੱਗ ਪਿਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਖੂਹ ਵਿੱਚ ਵੜ ਕੇ ਕੱਢ ਲਿਆਈ।

6. ਭੋਲੀ-ਭਾਲੀ ਇਸਤਰੀ - ਉਹ ਭੋਲੀ-ਭਾਲੀ ਔਰਤ ਹੈ। ਥਾਣੇਦਾਰ ਅਤੇ ਸਿਪਾਹੀ ਦੀਆਂ ਚੁਸਤ ਗੱਲਾਂ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ। ਜਦੋਂ ਸਿਪਾਹੀ ਜੇਲ੍ਹ ਨੂੰ ਵਿਅੰਗ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਲਈ ਮਿਲ ਰਹੀ ਮੁਫਤ ਸਰਕਾਰੀ ਕੋਠੜੀ ਦੱਸਦਾ ਹੋਇਆ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਥੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਖਾਣਾ ਵੀ ਮਿਲੇਗਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਸੱਚ-ਮੁੱਚ ਮਦਦ ਸਮਝ ਕੇ ਥਾਣੇਦਾਰ ਅਤੇ ਸਿਪਾਹੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੀ ਹੈ।

7. ਇੱਕ ਦੁੱਖੀ ਇਸਤਰੀ - ਉਹ ਇੱਕ ਦੁੱਖੀ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਸਮੇਂ ਉਜੜ ਕੇ ਆਈ ਹੋਈ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਔਰਤ ਹੈ। ਉਹ ਆਰਥਿਕ ਤੰਗੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਸੂਰ ਦੇ ਫੜੇ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਦੁੱਖੀ ਹੈ।

... ਵਜ਼ੀਰੇ ਦਾ ਪਾਤਰ-ਚਿਤਰਨ ...

1. ਜਾਣ ਪਛਾਣ - ਵਜ਼ੀਰਾ 'ਬੰਬ ਕੇਸ' ਇਕਾਂਗੀ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਾਤਰ ਹੈ। ਉਹ ਵੀਰਾਂ ਵਾਲੀ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਹੋਰ ਭਰਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਭੈਣ ਹੈ। ਉਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਵੰਡ ਸਮੇਂ ਉਜੜ ਕੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਘਰ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਤੋਰਨ ਲਈ ਕਈ ਪਾਪੜ ਵੇਲੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਉਹ ਟਾਂਗਿਆਂ ਦੇ ਬੰਬ ਬਣਾ ਕੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਲਾਕੇ ਦਾ ਥਾਣੇਦਾਰ ਬਿਨਾਂ ਕੁਝ ਸੋਚੇ ਸਮਝੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੈਮੀਕਲ ਬੰਬ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

2. ਮਿਹਨਤ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ - ਉਹ ਇੱਕ ਮਿਹਨਤ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਆਦਮੀ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਉਜੜਨ ਮਗਰੋਂ ਉਸ ਨੇ ਘਰ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਤੋਰਨ ਲਈ ਕਈ ਪਾਪੜ ਵੇਲੇ ਅਤੇ ਅੰਤ ਟਾਂਗਿਆਂ ਦੇ ਬੰਬ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੰਦ ਤੇਸਾ ਤੇ ਆਰੀ ਚੁੱਕ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਲੱਕੜੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

3. ਸਰਕਾਰੀ ਅਫਸਰਾਂ ਤੋਂ ਡਰਨ ਵਾਲਾ - ਉਹ ਥਾਣੇਦਾਰ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਨਾਲ ਬੜੀ ਅਧੀਨਗੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਸ ਦੇ ਟਾਂਗੇ ਦੇ ਬੰਬ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਲਈ ਛੇਤੀ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ। ਉਹ ਥਾਣੇਦਾਰ ਦੀਆਂ ਚੁਸਤ ਗੱਲਾਂ ਨਹੀਂ ਸਮਝ ਸਕਦਾ।

4. ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਲੜਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ - ਵੀਰਾਂ ਵਾਲੀ ਅਨੁਸਾਰ ਵਜ਼ੀਰੇ ਸਮੇਤ ਉਸ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪੁੱਤਰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਲੜਦੇ ਝਗੜਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

5. ਹਾਸ-ਰਸ ਉਪਜਾਉਣ ਵਾਲਾ - ਇਕਾਂਗੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਥਾਣੇਦਾਰ ਨਾਲ ਹੋਈ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਥਾਣੇਦਾਰ ਦੇ ਕੀਤੇ ਤਰਲੇ ਇਕਾਂਗੀ ਵਿੱਚ ਹਾਸ-ਰਸ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਥਾਣੇਦਾਰ ਦੇ ਵਿਅੰਗਮਈ ਚਰਿੱਤਰ ਨੂੰ ਖੂਬ ਉਘਾੜਦੇ ਹਨ।

... ਦੀਪੇ ਦਾ ਪਾਤਰ-ਚਿਤਰਨ ...

1. ਜਾਣ ਪਛਾਣ - ਦੀਪੇ 'ਬੰਬ ਕੇਸ' ਇਕਾਂਗੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਮਨ ਪਾਤਰ ਹੈ। ਉਹ ਵੀਰਾਂ ਵਾਲੀ ਦੀ ਧੀ ਤੇ ਵਜ਼ੀਰੇ ਦੀ ਭੈਣ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਗੁਣ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

2. ਇੱਕ ਮੁਟਿਆਰ ਕੁੜੀ - ਦੀਪੇ ਇੱਕ ਮੁਟਿਆਰ ਕੁੜੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਵੀਰਾਂ ਵਾਲੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, "ਹੇ ਰੱਬਾ! ਹੁਣ ਇਹ ਸਿਆਣੀ ਹੋ ਗਈ ਏ। ਕੋਈ ਮੁੰਡਾ ਲੱਭੇ, ਤਾਂ ਇਸਦਾ ਤ੍ਰੇਪਾ ਭਰਾਂ।"

3. ਮਾਂ ਦੇ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਰ - ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਉਸ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਦਾਣਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਲਾਉਣ ਲਈ ਲਿਆ ਗੁੜ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲੈਂਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਹ ਛੁਪਾ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਭਰਾ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਦੀਪੇ ਨੂੰ ਗੁੱਸਾ ਚੜ੍ਹ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਗੁੜ ਦੀ ਡਲੀ ਵੀਰਾਂ ਵਾਲੀ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

4. ਮਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਵਾਲੀ - ਉਹ ਮਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆਕਾਰ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੇ ਗੁੜ ਦੀ ਡਲੀ ਦੇ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵੀਰਾਂ ਵਾਲੀ ਦੇ ਨਾਲ ਘਰ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਹੱਥ ਵਟਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਕਹਿਣ ਤੇ ਉਹ ਜੁੱਲੀਆਂ ਸੁੱਕਣੀਆਂ ਪਾਉਣ ਚਲੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

5. ਆਸ਼ਾਵਾਦੀ - ਉਹ ਆਸ਼ਾਵਾਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਸ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਾਕੀਏ ਦੇ ਕਹਿਣ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰਫਿਊਜੀਆਂ ਨੂੰ ਪੱਕੀਆਂ ਕੋਠੀਆਂ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਖ਼ਬਰ ਸੁਣਾਉਂਦੀ ਹੈ।

... ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਅਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ...

1. “ਹਜ਼ੂਰ ਕੀ ਪੁੱਛਦੇ ਓ, ਦਿਨ ਦਿਹਾੜੇ ਡਾਕੇ ਵੱਜਦੇ ਨੇ ਪਰ ਜੇ ਥੋਡੀਆਂ ਗਸ਼ਤਾਂ ਏਕਰ ਈ ਜਾਰੀ ਰਹੀਆਂ ਤਾਂ, ਸਭਨਾਂ ਨੇ ਸੁੱਸਰੀ ਵਾਂਗ ਸੌਂ ਜਾਣੈ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਚੂੰ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ।”

- ਪ੍ਰਸ਼ਨ** -
1. ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸ ਇਕਾਂਗੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ?
 2. ਇਸ ਇਕਾਂਗੀ ਦਾ ਲੇਖਕ ਕੌਣ ਹੈ?
 3. ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸ ਨੇ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹੇ?
 4. ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸੁਰ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਹੈ?

- ਉੱਤਰ** -
1. ਬੰਬ ਕੇਸ।
 2. ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ।
 3. ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸਿਪਾਹੀ ਨੇ ਨਵੇਂ ਆਏ ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕਹੇ।
 4. ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਸੁਰ ਖੁਸ਼ਾਮਦ ਭਰੀ ਹੈ।

2. “ਜੀ ਚੋਰ ਨਾਲੋਂ ਚੋਰ ਦੀ ਮਾਂ ਚਤੁਰ ਹੁੰਦੀ ਏ । ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਦੱਸਣਾ ਏਸ।”

- ਪ੍ਰਸ਼ਨ** -
1. ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਿਹੜੇ ਇਕਾਂਗੀ ਵਿੱਚੋਂ ਅਤੇ ਕਿਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹਨ?
 2. ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸ ਨੇ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹੇ?
 3. ਚੋਰ ਦੀ ਮਾਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ?
 4. ਚੋਰ ਦੀ ਮਾਂ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

- ਉੱਤਰ** -
1. ਇਕਾਂਗੀ ਬੰਬ ਕੇਸ ਅਤੇ ਇਕਾਂਗੀਕਾਰ ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ।
 2. ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸਿਪਾਹੀ ਨੇ ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕਹੇ।
 3. ਵੀਰਾਂਵਾਲੀ ਨੂੰ।
 4. ਚੋਰ ਦੀ ਮਾਂ ਬਹੁਤ ਚੁਸਤ-ਚਲਾਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

3. “ਲਿਆ ਓਏ ਨੱਥਾ ਸਿਹਾਂ ਹੱਥਕੜੀਆਂ। ਇਹ ਬੰਬ ਬਣਾਂਦਾ ਏ। ਇਸਦਾ ਖਿਆਲ ਏ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਮਖੌਲ 'ਚ ਟਾਲ ਦੇਵਾਂਗੇ, ਪਰ ਮੈਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ। ਲਿਆ ਹੱਥਕੜੀਆਂ।”

- ਪ੍ਰਸ਼ਨ -**
1. ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਿਹੜੇ ਇਕਾਂਗੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ?
 2. ਇਹ ਇਕਾਂਗੀ ਕਿਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ?
 3. ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸ ਨੇ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹੇ?
 4. ਥਾਣੇਦਾਰ ਕਿਸ ਨੂੰ ਹੱਥਕੜੀਆਂ ਲਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ?

- ਉੱਤਰ -**
1. ਬੰਬ ਕੇਸ।
 2. ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ।
 3. ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੇ ਸਿਪਾਹੀ ਨੂੰ ਉਹ ਕਹੇ।
 4. ਵਜ਼ੀਰੇ ਨੂੰ।

4. “ਬੜੀ ਖਚਰੀ ਏਂ ਬੁੱਢੀਏ। ਲੈ ਹੁਣ ਸਫ਼ੈਦ ਪੇਸ਼ਾਂ, ਸਰਕਾਰੀ ਅਫ਼ਸਰਾਂ ਤੇ ਸਰਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਲੱਗੀ ਏਂ।”

- ਪ੍ਰਸ਼ਨ -**
1. ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਿਹੜੇ ਇਕਾਂਗੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ?
 2. ਇਹ ਇਕਾਂਗੀ ਕਿਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ?
 3. ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸ ਨੇ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹੇ?
 4. ਖਚਰੀ ਬੁੱਢੀ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ?

- ਉੱਤਰ -**
1. ਬੰਬ ਕੇਸ।
 2. ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ।
 3. ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੇ ਵੀਰਾਂਵਾਲੀ ਨੂੰ ਕਹੇ।
 4. ਖਚਰੀ ਬੁੱਢੀ ਵੀਰਾਂ ਵਾਲੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

5. “ਆਹੇ ਹਜ਼ੂਰ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਦ ਇਨਕਾਰੀ ਕੀਤੀ ਏ? ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਟਾਂਗੇ ਦੇ ਬੰਬ ਟੁੱਟੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਬਣਾ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਹਜ਼ੂਰ ਛੇਤੀ ਤਿਆਰ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ।”

- ਪ੍ਰਸ਼ਨ -**
1. ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਿਹੜੇ ਇਕਾਂਗੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ?
 2. ਇਹ ਇਕਾਂਗੀ ਕਿਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ?
 3. ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸ ਨੇ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹੇ?
 4. ਵਜ਼ੀਰਾ ਕਿਹੜੇ ਬੰਬ ਬਣਾਉਂਦਾ ਸੀ?

- ਉੱਤਰ -**
1. ਬੰਬ ਕੇਸ।
 2. ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ।
 3. ਇਹ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਵਜ਼ੀਰੇ ਨੇ ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕਹੇ।
 4. ਵਜ਼ੀਰਾ ਟਾਂਗਿਆਂ ਦੇ ਬੰਬ ਬਣਾਉਂਦਾ ਸੀ।

6. “ਸਗੋਂ ਘੁੱਗੂ ਬਣਿਆ ਖੜ੍ਹਾ ਏਂ। ਜੀਭ ਤਾਲੂ ਨਾਲ ਲੱਗ ਗਈ। ਗੱਲਾਂ ਮਾਰਦਾ ਸੀ ਚਪੜ-ਚਪੜ। ਸਾਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦੇਣ ਲਈ ਆਖਦਾ ਏ ਟਾਂਗੇ ਦੇ ਬੰਬ। ਓਥੇ ਜਾ ਕੇ ਪੁੱਛਾਂਗੇ ਕਿਹੜੇ ਬੰਬ ਬਣਾਂਦਾ ਏਂ ਤੂੰ। ਚੱਲ।”

ਪ੍ਰਸ਼ਨ - 1. ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਿਹੜੇ ਇਕਾਂਗੀ ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ?

2. ਇਹ ਇਕਾਂਗੀ ਕਿਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ?

3. ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸ ਨੇ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹੇ?

4. ਘੁੱਗੂ ਬਣਿਆ ਕੌਣ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ?

ਉੱਤਰ - 1. ਬੰਬ ਕੇਸ।

2. ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ।

3. ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੇ ਇਕਾਂਗੀ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਵਜ਼ੀਰੇ ਨੂੰ ਕਹੇ।

4. ਵਜ਼ੀਰਾ।

... ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ...

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1. ‘ਬੰਬ ਕੇਸ’ ਇਕਾਂਗੀ ਦਾ ਲੇਖਕ ਕੌਣ ਹੈ?

ਉੱਤਰ - ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 2. ਵਜ਼ੀਰਾ ਵੀਰਾਂ ਵਾਲੀ ਦਾ ਕੀ ਲੱਗਦਾ ਹੈ?

ਉੱਤਰ - ਪੁੱਤਰ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 3. ਦੀਪੇ ਵਜ਼ੀਰੇ ਦੀ ਕੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ?

ਉੱਤਰ - ਭੈਣ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4. ਥਾਣੇਦਾਰ ਵਜ਼ੀਰੇ ਬਾਰੇ ਕਿਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਾ ਹੈ?

ਉੱਤਰ - ਕੇਹਰ ਸਿੰਘ ਦੀ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 5. ਸਿਪਾਹੀ ਅਨੁਸਾਰ ਵਜ਼ੀਰਾ ਕਿੱਥੇ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ?

ਉੱਤਰ - ਮਿੱਤੂ ਲੁਹਾਰ ਦੇ ਮੁਹੱਲੇ ਵਿੱਚ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 6. ਥਾਣੇਦਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਟਣ ਵਿੱਚ ਕੌਣ ਅੱਵਲ ਸਨ?

ਉੱਤਰ - ਰੂੜ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬੂੜ ਸਿੰਘ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 7. ਵੀਰਾਂ ਵਾਲੀ ਦੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਥਾਂ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਹੈ?

ਉੱਤਰ - ਕੁੱਲੀ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 8. ਦੀਪੇ ਕਿਸ ਦੀ ਭੱਠੀ ਤੋਂ ਦਾਣੇ ਭੁੰਨਾ ਕੇ ਲਿਆਈ ਸੀ?

ਉੱਤਰ - ਸੋਧਾਂ ਦੀ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 9. ਵੀਰਾਂ ਵਾਲੀ ਦੀਪੇ ਨੂੰ ਕਿਸ ਦੇ ਤੰਦੂਰ ਤੋਂ ਰੋਟੀਆਂ ਲਾ ਕੇ ਲਿਆਉਣ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ?

ਉੱਤਰ - ਜੁਆਲੀ ਦੇ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10. ਮਾਨਾਂ ਕੌਣ ਸੀ?

ਉੱਤਰ - ਵੀਰਾਂ ਵਾਲੀ ਦੀ ਗੁਆਂਢਣ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 11. ਮਾਨਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਕੀ ਹੈ?

ਉੱਤਰ - ਪਾਲੀ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12. ਪਾਲੀ ਕੀ ਕਰਨ ਲਈ ਰੱਟਾ ਪਾਈ ਬੈਠਾ ਸੀ?

ਉੱਤਰ - ਪੀਂਘ ਪਾਉਣ ਲਈ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 13. ਮਾਨਾਂ ਕਿਸ ਦੇ ਘਰੋਂ ਲੱਜ ਮੰਗ ਕੇ ਲਿਆਈ ਸੀ?

ਉੱਤਰ - ਕੋੜੀ ਦੇ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14. ਵਜ਼ੀਰਾ ਕਿਸ ਦੀ ਹਵੇਲੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਗਿਆ ਸੀ?

ਉੱਤਰ - ਬੁੱਘੇ ਮੱਲ ਦੀ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 15. ਵਜ਼ੀਰਾਂ ਘਰੋਂ ਕਿਹੜੇ ਸੰਦ ਲੈ ਕੇ ਗਿਆ ਸੀ?

ਉੱਤਰ - ਤੇਸਾ ਤੇ ਆਰੀ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 16. ਮਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬੁੱਘਾ ਮੱਲ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਆਦਮੀ ਸੀ?

ਉੱਤਰ - ਝੂਠਾਂ ਦੀ ਪੰਡ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 17. ਵੀਰਾਂ ਵਾਲੀ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਪੁੱਤਰ ਸਨ?

ਉੱਤਰ - ਤਿੰਨ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 18. ਵੀਰਾਂ ਵਾਲੀ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਕਿੱਥੋਂ ਉੱਜੜ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ?

ਉੱਤਰ - ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 19. ਥਾਣੇਦਾਰ ਵੀਰਾਂ ਵਾਲੀ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਨਾਂ ਡਾਇਰੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਦਾ ਹੈ?

ਉੱਤਰ - ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਦਾ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 20. ਵੀਰਾਂ ਵਾਲੀ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਪੁੱਤਰ ਸਹੁਰੀਂ ਗਿਆ ਸੀ?

ਉੱਤਰ - ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 21. ਵੀਰਾਂ ਵਾਲੀ ਨੇ ਖੂਹ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀ ਕੱਢਿਆ ਸੀ?

ਉੱਤਰ - ਮੇਮਣਾ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 22. ਸਿਪਾਹੀ ਦਾ ਨਾਂ ਕੀ ਹੈ?

ਉੱਤਰ - ਨੱਥਾ ਸਿੰਘ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 23. ਵਜ਼ੀਰਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਬੰਬ ਬਣਾਉਂਦਾ ਸੀ?

ਉੱਤਰ - ਟਾਂਗਿਆਂ ਦੇ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 24. ਥਾਣੇਦਾਰ ਵਜ਼ੀਰੇ ਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਬੰਬ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸਮਝਦਾ ਹੈ?

ਉੱਤਰ - ਕੈਮੀਕਲ ਬੰਬ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 25. ਵੀਰਾਂ ਵਾਲੀ ਵਜ਼ੀਰੇ ਨੂੰ ਫਸਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸ ਨੂੰ ਚੁਗਲੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਮਝਦੀ ਹੈ?

ਉੱਤਰ - ਕਿਰਪੀ ਸੁਨਿਆਰੀ ਨੂੰ।